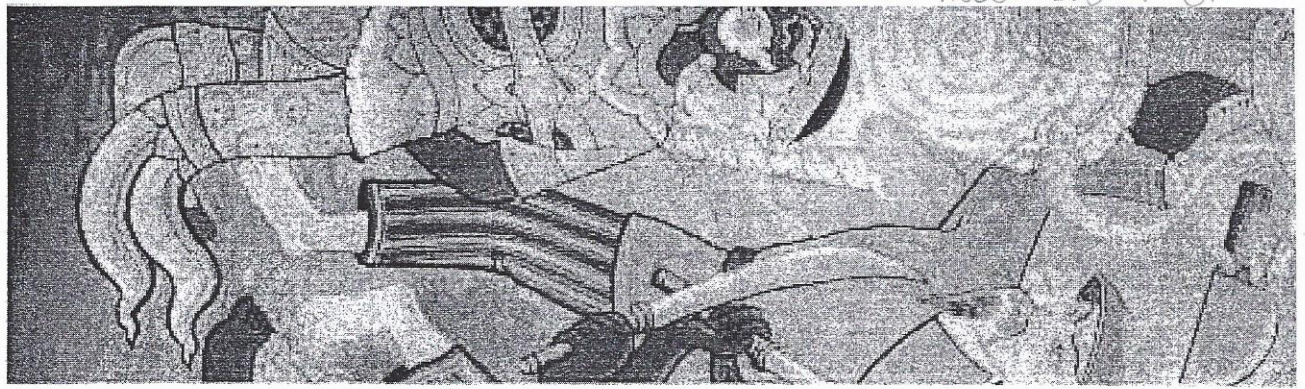

รายงานสืบเนื่องการประชุมสัมมนาวิชาพระพุทธศาสนา
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

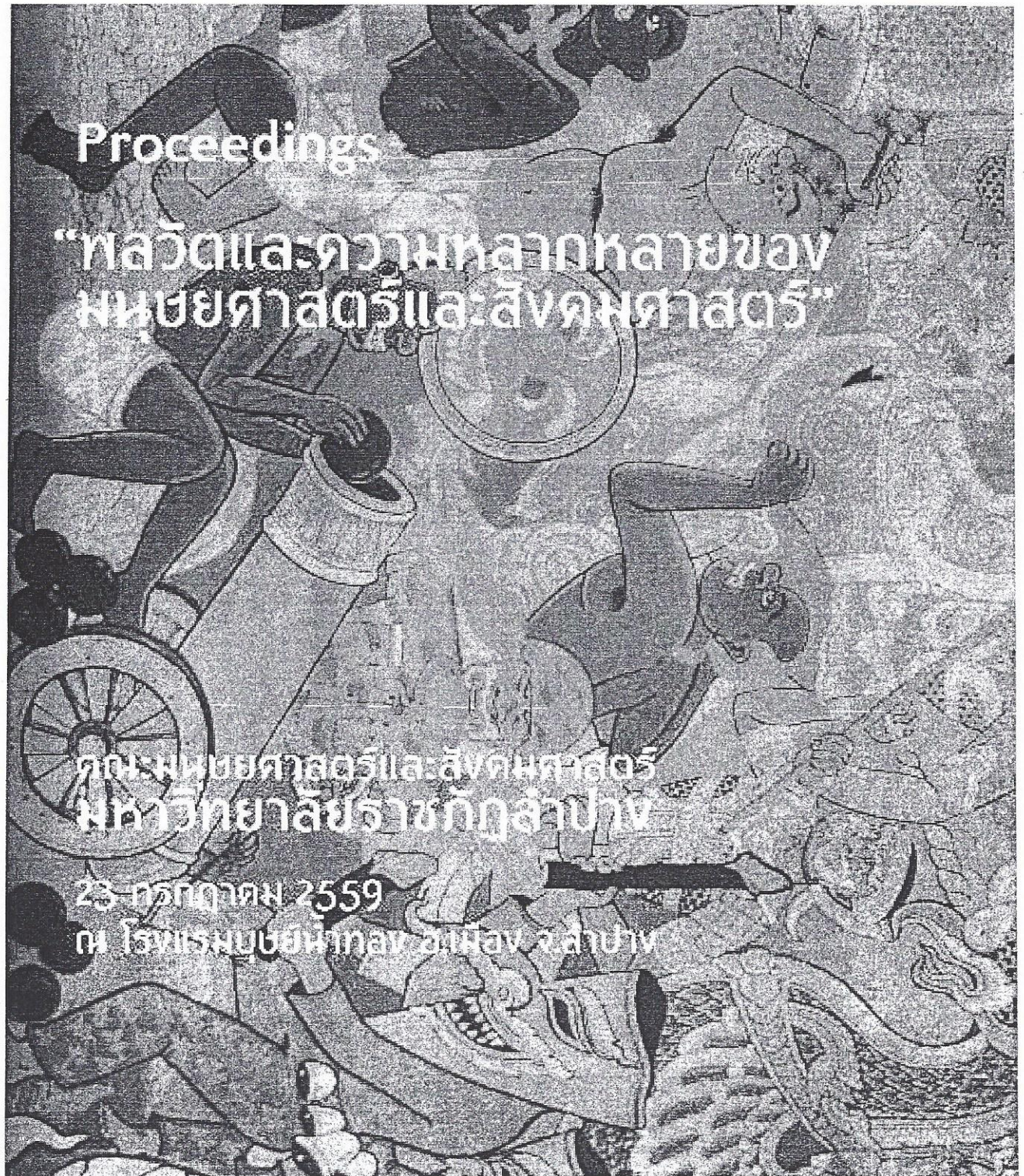
Proceedings

“พลวัตและความหลากหลายของ
มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์”

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

23 กรกฎาคม 2559

ณ โรงแรมบอยน์ทาลง อ.เมือง จ.ลำปาง

สารบัญ

	หน้า
การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาเรื่องการประเมินผลกระทบสุขภาพจากความเสี่ยงสภาพของแหล่งน้ำ สามารถ ใจเตี้ย	1
ใครคือคนเลี้ยงของ? : ในพื้นที่ประวัติศาสตร์ชายแดนและการพัฒนา วสันต์ สรรพสุข	10
ข้อเสนอเชิงทดลองว่าด้วยกรอบการศึกษาการเมืองแบบหลังสมัยใหม่ พิสิษฐกุล แก้วงาม	22
การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลเมืองเขลางค์นคร อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง เทวฤทธิ์ วิญญา และคณะ	36
การจัดการความรู้เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียงของนักจัดรายการ วิทยุกระจายเสียง จังหวัดลำปาง กนกพร เอกกะสินสกุล กิติวัฒน์ กิตติบุตร ภาควณิ พิชวงศ์	44
ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานคลังของเทศบาลเมืองล่อแมร์ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง วรญา จตุพัฒน์รังสี	55
ชุมชนป่าต้นกับพลวัตทางวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ อัมฤตา สารวิวงศ์	65
การพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้เทคนิคการเล่าเรื่องจากภาพ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกาศนีย์ บุตรโคตร	82

2.4 คณะกรรมการฝ่ายดูแลการนำเสนอผลงานวิจัย มีหน้าที่พิจารณาคัดกรองบทความ ผลงานวิจัย ดำเนินการให้วิทยากรวิพากษ์ผลงานวิจัย ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนวิทย์ บุตรอุดม	ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ ห่มนการ	กรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประหยัด ช่วยงาน	กรรมการ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิญญูพันธุ์ พจนะลาวัฒน์	กรรมการ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชิต ทวีกุล	กรรมการ
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศิริกร อินคำ	กรรมการ
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสวรรค์ มณีทอง	กรรมการ
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.นิรันดร์ ภักดี	กรรมการ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุติกานต์ รักรธรรม	กรรมการ
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชาติรี ม่วงงาม	กรรมการ
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรชัย เตังรัตน์ล้อม	กรรมการ
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย เยี่ยงพุกชาวัลย์	กรรมการ
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเหลือ ใจมโน	กรรมการ
14. อาจารย์ ดร.สมเกียรติ เบญจศาสตร์	กรรมการ
15. อาจารย์ ดร.สุวิรัฐ แลสันกลาง	กรรมการ
16. อาจารย์ ดร.ดวงใจ พุทธวงศ์	กรรมการ
17. อาจารย์ ดร.ชัยนันท์ธรณ์ ขาวงาม	กรรมการ
18. อาจารย์ ดร.ณัฐดนัย ประเทืองบริบูรณ์	กรรมการ
19. อาจารย์ ดร.พงศธร คำใจหนัก	กรรมการ
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิไลลักษณ์ พรหมเสน	กรรมการและเลขานุการ
21. อาจารย์ ดร.ชนิษฐา ใจมโน	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ
22. อาจารย์ ดร. Truong Thi Hang	กรรมการและ ผู้ช่วยเลขานุการ

2.5 คณะกรรมการฝ่ายการเงิน มีหน้าที่จัดเตรียมเอกสารสำหรับวิทยากรในการเบิกจ่ายทำเรื่องเบิกจ่าย และงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมาย ประกอบด้วย

1. อาจารย์ ดร.พงศธร คำใจหนัก	ประธานกรรมการ
2. นางสาวนิตยา เตวา	กรรมการ
3. นางเจนจิรา เชิงดี	กรรมการ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์บทความ

การประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ณ โรงแรมบุษย์น้ำทอง ถนนพหลโยธิน ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง

วันที่ 23 กรกฎาคม 2559 คณะกรรมการวิพากษ์บทความวิจัยแบบภาคบรรยาย

(Oral Presentation)

มีหน้าที่ในการให้ข้อเสนอแนะ ชักถามผู้นำเสนอผลงานวิจัย ประกอบด้วย

กลุ่มสังคมศาสตร์

1. ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กังสดาล กนกหงส์

คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

กลุ่มมนุษยศาสตร์ ภาษา ประวัติศาสตร์ ปรัชญา ศาสนา

1. รองศาสตราจารย์สนม ครุฑเมือง

คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา กาวีระ

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

กลุ่มศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรม การศึกษา

1. รองศาสตราจารย์ ดร.วรลักษณ์ บุญยสุรัตน์

คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ เลี้ยวสิริพงศ์

ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัย
การประชุมสัมมนาทางวิชาการระดับชาติด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ณ โรงแรมบุษย์น้ำทอง ถนนพหลโยธิน ตำบลชมพู อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง
วันที่ 23 กรกฎาคม 2559

คณะกรรมการตรวจบทความวิจัย มีหน้าที่ในการตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ตามหลักวิชาการ
ของบทความวิชาการ บทความวิจัย ก่อนนำเสนอผลงาน ประกอบด้วย

1. ศาสตราจารย์ ดร.มนัส สุวรรณ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิวัฒน์ หมั่นการ	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิเชิต ทวีกุล	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภิญญาพันธุ์ พจนะลาวัลย์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
5. ศาสตราจารย์ ดร.อานันท์ กาญจนพันธุ์	คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
6. อาจารย์ ดร.ภาณุ สิทธิวงศ์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
7. อาจารย์ ดร.ณัฐดนัย ประเทืองบริบูรณ์	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
8. อาจารย์ ดร.กรชนก สนิทวงศ์	สำนักวิชาสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงราย
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปองปรารณ สุนทรเกษข	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ลำปาง
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนวิทย์ บุตรอุดม	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิไลลักษณ์ พรหมแสน	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัสดาล กนกหงษ์	คณะผลิตผลการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
กลุ่มมนุษยศาสตร์ ภาษา ประวัติศาสตร์ ปรัชญา ศาสนา	
1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตติมา กาวีระ	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุตินันต์ รักษธรรม
3. รองศาสตราจารย์ นิตยา สุวรรณศรี
4. อาจารย์ ดร.เจือจันทร์ วงศ์พลกานันท์
5. รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรินทร์ อนันต์ศิริวัฒน์
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญเหลือ ใจมโน
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุรินทร์ ศรีสมถวิล
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญ เพ็ชรรัตน์
กลุ่มศิลปะ ดนตรี วัฒนธรรม การศึกษา
1. รองศาสตราจารย์ ดร.วรลักษณ์ บุญยสุรัตน์
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย เข้ายพุกชาวลัย
3. รองศาสตราจารย์สนม ครุฑเมือง
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประหยัด ช่วยงาน
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรสวรรค์ มณีทอง
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ พรหมขันธ์
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฟิสิกส์ ฌอน บัวนก
8. รองศาสตราจารย์ ดร.ณรงค์ชัย ปิฎกรัษต์
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ว่าที่ ร.ต.ดร.นิรันดร์ ภักดี
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสิทธิ์ เลี้ยวสิริพงศ์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
คณะมนุษยศาสตร์และประยุกต์ศิลป์
มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

คณะวิจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่

ข้อเสนอเชิงทดลองว่าด้วยกรอบการศึกษาการเมืองแบบหลังสมัยใหม่

The Experimental Scope of Postmodern Politics

พิสิษฐกุล แก้วงาม

อาจารย์สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

บทคัดย่อ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการวิจัย “การเมืองหลังสมัยใหม่ : กรอบการศึกษาและวิธีวิทยา” ซึ่งเป็นการวิจัยเอกสารโดยใช้วิธีวิทยาทางสาขาวิชาเพื่อวิเคราะห์การสถาปนากลอบการศึกษาการเมืองของสกุลต่างๆในการศึกษาการเมืองในฐานะของวาทกรรมหลักที่ในเวลาเดียวกันก็เบียดขับกรอบการศึกษาการเมืองอื่นๆไปผ่านการแสวงหาจุดแยกต่างๆในพัฒนาการของรัฐศาสตร์ ผลการศึกษาคือกรอบการศึกษาการเมืองหลังสมัยใหม่แบบประเพณีนิยม พฤติกรรมนิยม และหลังพฤติกรรมนิยมนั้นคือความพยายามในการสถาปนาความจริงหนึ่งเดียวอันเป็นผลจากความต้องการคำอธิบาย “การเมือง” จากนักรัฐศาสตร์ของสังคมอเมริกันในช่วงต่างๆ ในขณะที่กรอบการมองการเมืองสกุลหลังสมัยใหม่มักกลับเสนอให้มองการเมืองว่าเป็นกระบวนการเปิดโอกาสให้กับกลุ่มต่างๆในการแสดงออกซึ่งสิทธิและเสรีภาพ

คำสำคัญ : การเมืองหลังสมัยใหม่, กรอบการศึกษา, วงศาวิทยา

Abstract

This article is part of a documentary research project called “Postmodern Politics: Scopes and Methodologies”. This documentary research employs genealogical techniques to analyze the establishment of scopes of discourse in schools of political sciences and to examine at the same time the subjugation of other discourses. The results show that modern schools of political science including traditionalism, behavioralism, and post-behavioralism attempt to establish universal truths out of a need to explain political concepts proposed by Americans’ political scientists in those periods. Postmodern politics, however, views politics as a process through which groups are given opportunities to represent their rights and liberty.

Keywords : postmodern politics, scope, genealogy

บทนำ

ในช่วง ค.ศ. 1861 – 1865 สหรัฐอเมริกาเกิดสงครามกลางเมือง ผลกระทบจากสงครามครั้งนี้ในด้านหนึ่งทำให้วงการการศึกษาในสหรัฐอเมริกามีความตื่นตัวขนานใหญ่ มีการยกระดับวัดและวิทยาลัยชุมชนขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยด้วยการเพิ่มการเรียนการสอนวิชาศิลปศาสตร์ ที่ถูกแตกแขนงองค์ความรู้อย่างเป็นเอกเทศไปอีกหลายสาขา เพื่อตอบสนองความต้องการในการเรียนรู้ของชาวอเมริกันในต่อนั้น แนวคิดแบบวิทยาศาสตร์และการใช้เทคโนโลยีมาหาความรู้ถูกนำมาแทนที่แนวคิดทางปรัชญาและศาสนา โดยมองว่าวิทยาศาสตร์เป็น

เครื่องมือสำคัญในการขยายองค์ความรู้ของมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์ความรู้ว่าด้วยการอยู่ร่วมกันในสังคมสมัยใหม่ ในส่วนของการเรียนการศึกษามืองในช่วงนี้ได้รับคุณูปการอย่างยิ่งจาก ไวท์ (Andrew D. White) นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์ที่มองว่าวิชาวิทยาศาสตร์ทางการเมืองจะเป็นหัวใจสำคัญในการปฏิวัติองค์ความรู้อเมริกันจึงผลักดันการเรียนการสอนการเมืองเชิงวิทยาศาสตร์อย่างจริงจัง ทว่าเขาก็ยังไม่เห็นความจำเป็นที่จะต้องมียุทธวิธีในการศึกษามืองที่เคร่งครัด หรือต้องมีการฝึกฝนระเบียบวิธี หรือวิธีวิทยาในการศึกษาในแบบที่มีในศาสตร์บริสุทธิ์ เพียงแต่เชื่อว่าการศึกษามืองต้องมีความเป็นเหตุเป็นผลมากขึ้น (Crick, 1965 : 3-19.) ส่วนกรอบในการศึกษาคือเรื่อง “รัฐธรรมนูญและรูปแบบของรัฐ” ผ่านแนวคิดวิทยาศาสตร์แห่งการเมือง (science of politics) วิทยาศาสตร์ทางการเมือง (political science) วิทยาศาสตร์แห่งการปกครอง (science of government) วิทยาศาสตร์ของการนิติบัญญัติ (science of legislation) (Farr, 1991 : 66 - 67.)

ลีเบอร์ (Francis Lieber) ศาสตราจารย์ด้านรัฐศาสตร์คนแรกของโลก เป็นคนแรกที่เสนอจะศึกษาปรากฏการณ์ทางการเมืองโดยเชื่อว่าประวัติศาสตร์เป็นการทำงานทางสถิติรูปแบบหนึ่ง และการใช้ความเป็นเหตุเป็นผลด้วยศาสตร์การตีความจะเป็นวิธีวิทยาที่สำคัญในการศึกษารัฐศาสตร์ในฐานะศาสตร์ของ “พลเมือง” หรืออีกคำหนึ่งที่เขาใช้ก็คือ “มนุษย์ผู้ตัดสิน (jural being)” ลีเบอร์ประกาศว่าภารกิจใหญ่ของนักรัฐศาสตร์คือการพุมักจิตวิญญาณความเป็นสถาบันของรัฐผ่านประวัติศาสตร์จะแสดงให้เห็น “เจตจำนงแห่งรัฐ (state will)” ที่การสร้างพลเมืองที่มีความสามารถในการตัดสินใจในเรื่องใดๆ โดยเฉพาะต้องกล้าตัดสินใจในเรื่องที่เกี่ยวกับสถาบันต่างๆของรัฐ ในฐานะพลเมืองยุคใหม่ของสาธารณรัฐ Farr and Seidelman, ibid : 17.)

ทั้งนี้ ตรีรายเซค และ เลโอนาร์ด (Dryzek and Leonard, 1988). สรุปสฤลทางความคิดด้านรัฐศาสตร์ในศตวรรษที่ 20 หลังจากการก่อร่างสร้างตัวออกเป็น 3 สฤล คือ ประเพณีนิยม พฤติกรรมนิยม และ หลังพฤติกรรมนิยม ซึ่งทั้ง 3 สฤลนี้ยังมีอิทธิพลในการศึกษาวิจัยการเมืองอยู่จนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตามการเคลื่อนไหวทางวิชาการที่สำคัญที่สุดในปลายศตวรรษที่ 20 คือกระแสหลังสมัยใหม่ซึ่งมีอิทธิพลกระทบกับองค์ความรู้ในแทบทุกสาขาวิชา สำหรับในทางรัฐศาสตร์มีความพยายามจะนิยามสิ่งที่เรียกว่า “การเมืองหลังสมัยใหม่” อย่างน้อยก็ตั้งแต่ราว ทศวรรษที่ 1960 แต่ทว่า ณ ปัจจุบันการถกเถียงว่ากรอบการศึกษามืองวิธีวิทยาของการเมืองหลังสมัยใหม่นั้นคืออะไรนั้นก็ยังไม่ได้ข้อสรุป (Best and Keller, Online source).

ดังนั้นหากจะกล่าวให้มากขึ้น การศึกษาถึงการมองการเมือง วิธีวิทยาของการเมืองหลังสมัยใหม่จึงถือว่ายังเปิดกว้างให้กับข้อเสนอเชิงทดลองต่างๆอยู่เสมอ

วิธีการศึกษา

บทความนี้ใช้วิธีการศึกษาเอกสารด้วยวงศาวิทยา ซึ่งเป็นวิธีวิทยาระบุลหลังโครงสร้างนิยม

แนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วงศ์วิทยา (genealogy) คือวิธีการในการศึกษาปรากฏการณ์ทางสังคมที่มีชื่อเสียงที่สุดวิธีการหนึ่ง ซึ่งถูกนำเสนอโดย มิเชล ฟูโกต์ ทั้งนี้พื้นฐานทางทฤษฎีของวิธีวิทยาดังกล่าวของฟูโกต์นั้นวางอยู่บนโมทัศน์ 3 เรื่องคือ “อำนาจ” “ความรู้” และ “วาทกรรม” วิธีการศึกษาแบบวงศ์วิทยานี้ฟูโกต์เขามองว่าเป็น “วิธี (tactic)” ในการหาความรู้แบบหนึ่ง (Foucault, 1980 : 85) ซึ่งเขาพัฒนามาจากวิธีการศึกษาแบบโบราณคดี (archeology) ที่เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาความรู้จากวัตถุแห่งการศึกษาที่ไม่ได้ถูกเขียนเป็นตัวอักษรให้กลายเป็นความรู้ที่ถูกยอมรับ โบราณคดีจะทำให้ผู้ศึกษาได้เห็นถึงโครงข่ายของสิ่งที่ยึดโยงซึ่งกันและกันที่ถูกศึกษาเข้าไปกับสังคม นักโบราณคดีจึงคือผู้ที่ทำให้สิ่งที่ไม่เคยถูกเห็นกลับมามีมุมมองเห็น และเสียงที่ไม่ถูกได้ยินกลับมามีได้ยิน ทั้งนี้ข้อแตกต่างของวงศ์วิทยาและโบราณคดีคือวงศ์วิทยานี้จะมองหาอำนาจที่แฝงอยู่ในวัตถุแห่งการศึกษานั้นด้วย (Kendall and Wickham, 1999 : 25). จากทฤษฎีดังกล่าวนักวงศ์วิทยาจะต้องพยายามมองว่า จุดแยก, จุดแตกหัก, ความไม่ลงรอย, ความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในประวัติศาสตร์แล้วพิจารณาว่าจุดแยก, จุดแตกหัก, ความไม่ลงรอย, ความแตกต่างหรือก็คือความไม่ต่อเนื่อง (discontinuity) ในประวัติศาสตร์เพื่อหาสิ่งที่ฟูโกต์เรียกว่า “วาทกรรม” ที่ “เป็นทั้งเครื่องมือ และผลกระทบของอำนาจ ปกป้องไม่ให้เกิดการต่อต้านในอำนาจ สืบทอด และสร้างสรรค์อำนาจ ให้อำนาจแข็งแกร่งขึ้น แต่ขณะเดียวกันก็บ่อนเซาะอำนาจทำให้เรามองเห็นวิธีที่จะต่อต้านอำนาจให้สำเร็จอย่างไรได้” (Foucault, 1978 : 100-101).

หากกล่าวในอีกภาษาหนึ่ง วาทกรรมนั้นเป็นระบบของโครงสร้างในการรับรู้ความเป็นจริง วงศ์วิทยาจึงเป็นการขุดคุ้ยเข้าไปในประวัติศาสตร์ของการต่อสู้ในการสถาปนาความรู้ให้กลายเป็นความจริง หรือในภาษาของฟูโกต์ การสถาปนาดังกล่าวได้ทำให้ความรู้ใดกลายเป็นวาทกรรม กลายเป็นความจริง และกลายเป็นธรรมชาติที่ในขณะเดียวกันก็ได้ทำให้ความรู้อื่นๆกลายเป็น “ความรู้ที่ถูกกวาดไว้ใต้พรม (subjugated knowledge)” วงศ์วิทยาจะเป็นวิธีการที่จะทำให้เข้าใจได้ว่ากระบวนการทางอำนาจอะไร และอย่างไรที่ทำให้ความรู้ใดสามารถสถาปนากลายเป็นวาทกรรมที่ครอบงำให้ความรู้อื่นๆไม่สามารถถูกรับรู้ว่าเป็นความรู้ได้ นักวงศ์วิทยามีหน้าที่ที่จะต้องนำความรู้เหล่านั้นกลับมา และแปลความเพื่อเปิดเผยให้มองเห็นปฏิบัติการทางอำนาจดังกล่าว (Foucault, 2003 : 7)

มโนทัศน์และวิธีการของฟูโกต์สร้างคุณูปการสำคัญให้กับการศึกษาทางการเมืองเพราะ หากกล่าวให้ถึงที่สุดแล้วรัฐศาสตร์ก็คือ “การศึกษาการเมืองที่เป็นเรื่องของการศึกษาความสัมพันธ์ทางอำนาจ” (Dahl, 1957) สำหรับฟูโกต์อำนาจจะดำรงอยู่ในเครือข่ายอันสลับซับซ้อน ณ จุดย่อยๆ ที่แทรกตัวอยู่ในทุกอณูของสังคม ซึ่งที่ทั้งด้านของการกดขี่ และสร้างสรรค์ อันทำให้เกิด “ความจริง” (ไซยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2545 : 287 - 282) ซึ่งความจริงสำหรับบทความฉบับนี้ก็คือความจริง (วาทกรรม) ว่าด้วย “การเมือง” ที่ได้มาจากอำนาจในการสถาปนา “กรอบการศึกษาการเมือง” ในวงวิชาการรัฐศาสตร์ในแต่ละช่วงสมัยนั่นเอง

ขอบเขตการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเอกสาร ขอบเขตของการศึกษาคือตัวบทที่กล่าวถึงกรอบการศึกษาการเมืองที่ปรากฏในวงวิชาการรัฐศาสตร์อเมริกัน ทั้งนี้เพราะรัฐศาสตร์อเมริกันนั้นมีอิทธิพลอย่างสูงต่อการศึกษาการเมืองในโลกเสรี และสังคมไทย อนึ่งกรอบการศึกษาการเมืองดังกล่าวจะพิจารณาที่กรอบในสาขาวิชาการเมืองการปกครอง โดยไม่พิจารณาถึงสาขาย่อยอื่นๆคือ การระหว่างประเทศ และสาขาอื่นๆอีก การเมืองท้องถิ่นเนื่องจากเป็นสาขาย่อยที่มีกรอบการศึกษาการเมือง ส่วนสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ก็สร้างกรอบการศึกษาการเมืองที่แยกขาดจากรัฐศาสตร์ออกไปแล้ว อย่างน้อยก็สำหรับรัฐศาสตร์สมัยใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

หากจะสรุปผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีว่าด้วยกรอบการศึกษาทางการเมืองเป็นตารางจะพบว่า

สกุล	อิทธิพลต่อจุดแยก	วาทกรรมหลัก	วาทกรรมที่ถูกกวาด
ประเพณีนิยม	- สงครามกลางเมืองอเมริกัน - วาทกรรมวิทยาศาสตร์ - วาทกรรมปฏิบัตินิยม - วาทกรรมประชาธิปไตยระดับรัฐ - การศึกษาประวัติศาสตร์การเมืองแบบเยอรมัน	เจตจำนงทางการเมืองที่เป็นผลจากประวัติศาสตร์และพัฒนาการของสถาบันทางการเมืองการปกครองที่เป็นทางการ	- ศิลธรรม - พลเมืองผู้ถูกปกครอง
พฤติกรรมนิยม	- ชัยชนะของนักสหพันธรัฐ - การเพิ่มอำนาจสภาองเกรส - วาทกรรมประชาธิปไตยระดับรัฐและพลเมือง - วาทกรรมมืออาชีพทางการเมือง - การสร้าง APSA - วารสาร APSR	ทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของพลเมืองผู้ถูกปกครองที่กำลังเกิดขึ้นจริงจากผลกระทบจากนโยบายของรัฐ	- ประวัติศาสตร์และพัฒนาการของการปกครองที่เป็นทางการ - ค่านิยมทางการเมือง - ปรากฏการณ์ทางการเมืองนอกกรอบประชาธิปไตย
หลังพฤติกรรมนิยม	- สงครามเย็น - วาทกรรมประชาธิปไตยแบบพลเมือง - งานวิจัยไม่สามารถอธิบายสังคม	ปรากฏการณ์ทางการเมืองและค่านิยมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย	- สถิติของพฤติกรรมทางการเมืองที่ปราศจากทฤษฎี

ตารางที่ 1 สรุปผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีว่าด้วยกรอบการศึกษาทางการเมืองสมัยใหม่

จากตารางสามารถขยายความได้ดังนี้ เริ่มจากข้อสรุปของทรายเซค และ เลโอนาร์ด (ibid.). ที่สรุป สกูลทางความคิดด้านรัฐศาสตร์ในศตวรรษที่ 20 เป็น 3 สกูล คือ ประเพณีนิยม พฤติกรรมนิยม และหลัง พฤติกรรมนิยม หากพิจารณาว่าการสถาปนาความจริง (วาทกรรม) ว่าด้วย “การเมือง” ที่ได้มาจากอำนาจในการสถาปนา “กรอบการศึกษาการเมือง” ที่เกิดจากจุดแยกที่มีผลต่อวงวิชาการรัฐศาสตร์ในแต่ละช่วงสมัย ดังนี้

1. การเมืองในสกูลความคิดแบบประเพณีนิยม : กิจการของสถาบันแห่งรัฐ สงครามกลางเมือง อเมริกันและวาทกรรมวิทยาศาสตร์ส่งผลให้เกิดความต้องการในการสร้างคำอธิบายการเมืองที่แยกขาดจาก ศีลธรรมทางศาสนาที่สอนอยู่ในวิทยาลัยชุมชนต่างของอเมริกาทำให้การเมืองเป็นเรื่องที่ฆราวาสปฏิบัติได้จริง ในส่วนการศึกษาประวัติศาสตร์การเมืองแบบเยอรมันหากพิจารณาจากกู๊ดนาว (Good now, 1904) ที่เสนอ ว่ารัฐศาสตร์นั้นควรมีกรอบการศึกษาที่ “รัฐ” ในฐานะวัตถุแห่งการศึกษาที่สำคัญที่สุด ซึ่งที่เป็นเช่นนั้นเพราะ รัฐศาสตร์ในยุคแรกนั้นได้รับการศึกษาโดยนักประวัติศาสตร์ และมีวิธีการศึกษาที่สำคัญคือศาสตร์การตีความ (hermeneutics) กู๊ดนาวเรียกกรอบการศึกษาการเมืองในการศึกษาการเมืองแบบวิทยาศาสตร์นี้ว่า “แนวคิด ประเพณีที่ให้ความสำคัญกับสถาบันนิยม (the traditionalist orientation toward institutionalism)” ซึ่ง การศึกษารัฐคือการศึกษาว่า “รัฐมีเจตนานางที่สื่อสารออกมาอย่างไร เจตจำนงของรัฐมีองค์ประกอบใดบ้าง และเจตจำนงของรัฐถูกทำให้สำเร็จได้อย่างไร” การกล่าวเช่นนี้ทำให้ต้องนิยามเจตจำนงว่าเป็นผลผลิตของ ค่านิยมทางการเมืองแบบฆราวาส ที่สามารถทำความเข้าใจผ่านการตีความนโยบาย และกฎหมายของรัฐ กรอบการศึกษาดังกล่าวนี้น่าจะนำไปสู่การถกเถียงถึงข้อบกพร่องที่ปรากฏในกฎหมายและนโยบายของรัฐ ซึ่งก็คือ ข้อบกพร่องในกระบวนการที่เจตจำนงของรัฐทำงาน และนำข้อบกพร่องดังกล่าวไปสถาปนาข้อเสนอที่ ตอบสนองกับเจตจำนงของรัฐในเวลานั้น

แนวทางการศึกษาการเมืองแบบประเพณีนิยม ในทางหนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความพยายามสรรเสริญ ความคิดความเชื่อเรื่องเสรีภาพ และความเป็นสถาบันสาธารณรัฐของสหรัฐอเมริกา หรืออาจเรียกได้ว่าเป็น วาทกรรมประชาธิปไตยระดับรัฐ เห็นได้ชัดจากลีเบอร์ตีที่เสนอว่าเป้าหมายในการศึกษารัฐศาสตร์นั้นกล่าวในอีก ภาษาหนึ่งก็คือการสร้างเสริมศรัทธาในสิทธิและหน้าที่ของพลเมืองผ่านการให้การศึกษาโดยรัฐ เพื่อสร้าง พลเมืองที่มีความสามารถในการตอบสนองสถาบันต่างๆของรัฐ (Farr and Seidelman, ibid : 17.) คุณูปการ จากข้อเสนอทางวิธีวิทยาของลีเบอร์ตีส่งผลให้รัฐศาสตร์เริ่มมีการเรียนการสอนที่ชัดเจนขึ้นในระบบการศึกษาระดับอุดมศึกษา แต่อย่างไรก็ดีรัฐศาสตร์สกูลประเพณีนิยมก็ยังไม่อาจสถาปนาเอกลักษณ์ในสาขาวิชาของตน ได้อย่างชัดเจน ดังที่ฟาร์ (Farr, ibid : 75.) มองว่าเป็นเพียงการสถาปนาให้กรอบการศึกษาการเมืองที่ “สถาบันของรัฐ” กลายเป็นวัตถุแห่งการศึกษาของนักรัฐศาสตร์ได้อย่างชัดเจนยิ่งขึ้นเท่านั้น โดยมองว่า ปรากฏการณ์ทางการเมืองของพลเมืองผู้ถูกปกครองนั้นเป็นวาทกรรมรองที่สนับสนุนวาทกรรมหลักคือสถาบัน ของรัฐเท่านั้น

ประวัติศาสตร์กับรัฐศาสตร์มีความใกล้ชิดกันอย่างยิ่งดังคำขวัญของนักรัฐศาสตร์อเมริกันยุคแรกที่ว่า “ประวัติศาสตร์คือการเมืองในอดีต และการเมืองคือภาพแสดงในปัจจุบันของประวัติศาสตร์” และสิ่งที่ต้อง

พิจารณาถือการที่อิทธิพลในการศึกษาการเมืองแบบวิทยาศาสตร์ยุคแรกนี้ได้รับอิทธิพลจากนักวิชาการเยอรมัน และนักรัฐศาสตร์อเมริกันที่ไปศึกษาวิชารัฐศาสตร์มาจากเยอรมนีที่ต่างเข้ามามีบทบาทร่วมกันผลักดันการปฏิวัติทางภูมิปัญญาอเมริกันหลังสงครามกลางเมือง (Lipset, ibid : 1-3). ทว่านักรัฐศาสตร์อเมริกันกลุ่มดังกล่าวก็พยายามสร้างวิธีการศึกษาการเมืองแบบใหม่อันนำไปสู่กรอบการศึกษาการเมืองใหม่ในเวลาต่อมา (Crick, ibid. : 17 – 19.).

2. ข้อวิพากษ์ต่อการเมืองในสฤกลความคิดแบบประเพณีนิยม : วิชาการ กับ วิชาชีพ ในความพยายามดังกล่าวงานของ เบอร์เจสส์ (Burgess, 1890 : Preface.) จะมีความโดดเด่นในด้านความพยายามในการเอาสถิติเข้ามาช่วยในการวิเคราะห์ประวัติศาสตร์สถาบันทางการเมือง และรัฐธรรมนูญเปรียบเทียบ นอกจากนี้เขายังก่อตั้งสำนักที่ศึกษาวิชารัฐศาสตร์ขึ้นอย่างเป็นทางการเป็นเอกเทศสำนักแรกที่มหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ใน ค.ศ. 1880 ทั้งนี้การที่กลางศตวรรษที่ 20 สภาวการณ์ทางการเมืองของสหรัฐอเมริกาในเวลานั้นรัฐบาลกลาง มีลักษณะอำนาจรวมศูนย์ องค์ความรู้ที่เป็นที่ต้องการของสังคมจึงต้องเป็นความรู้ที่ปฏิบัติได้จริงยิ่งขึ้น (Merriam, 1903; 302.) ปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้ยิ่งส่งผลให้กรอบการศึกษาการเมืองเปลี่ยนแปลง อาทิการที่ วิลสันได้นำเสนอแนวคิด ใน ค.ศ.1887 ว่าในรัฐที่เป็นประชาธิปไตยนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ “ระบบการบริหารงานของรัฐ (Bureaucracy)” ที่เป็นมืออาชีพที่แยกขาดออกจากวิถีชีวิตทางการเมืองของประชาชนทั่วไป (Farr and Seidelman, ibid : 18.) ทั้งนี้วิลสัน (Wilson, 1887:197-200). พยายามพัฒนากรอบการศึกษาการเมืองแห่งการปฏิบัติที่ทำได้จริง (pragmatically politics) ในการบริหารกิจการของรัฐ โดยผู้ศึกษาต้องพยายามหาคำตอบให้ได้ว่าอะไรคือสิ่งที่รัฐบาลสามารถกระทำได้ดีที่สุดในขณะที่ใช้ทรัพยากรได้คุ้มค่าและน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การบริหารจัดการเชิงนโยบายต้องสอดคล้องกับความซับซ้อนที่เกิดขึ้นในองค์การภาครัฐในของยุคสมัย และจากสภาวะทางสังคมและการเมืองสหรัฐอเมริกาที่ตึงเครียด ทำให้การศึกษาการเมืองที่แตกต่างไปจากแนวนิยมเสรีประชาธิปไตยอเมริกันจะเป็นความไม่สมควร ในเรื่องนี้วิลสันจึงเชื่อมั่นว่าศาสตร์ว่าด้วยการบริหารรัฐจะเป็นวิถีทางที่การศึกษาการเมืองที่กระทำได้อย่างปลอดภัยที่สุดแล้วในการศึกษาองค์ความรู้ทางการเมืองทั้งหมด

กู๊ดโนว (Goodnow,1900 : 1-22). เสนอไปถึงขนาดที่ว่าให้แยก “การเมือง” ออกจาก “การบริหารกิจการสาธารณะ” จนต่อมาได้แยกตัวออกมาเป็นวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ในทศวรรษ 1920 โดยกู๊ดโนวมองว่านักรัฐศาสตร์อเมริกันนั้นศึกษาการเมืองการปกครองแต่เพียงแง่มุมสถาบันทางการเมืองโดยเฉพาะรัฐธรรมนูญเป็นหลัก แต่น้อยคนที่มองกลับไปดูองค์กรต่างๆของรัฐที่ทำงานเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของประชาชน การเปลี่ยนกรอบการศึกษาการเมืองนี้ส่งผลให้เกิดการวิพากษ์วิจารณ์กรอบการศึกษาการเมืองแบบประเพณีนิยมมากมาย อาทิ เบียร์ด (Charles A. Beard, 1908. Quoted in Farr and Seidelman, ibid : 116 – 127). ถึงกับวิจารณ์ปรัชญาการเมืองที่เป็นวิธีการศึกษาการเมืองที่สำคัญของการศึกษาสฤกลประเพณีนิยมว่า มงาย และสร้างภาพมายาให้กับอำนาจของชนชั้นสูง มีแต่การคาดเดา ไม่สอดคล้องกับยุคสมัย และไม่ได้เปิดเผยความซับซ้อนของการเมือง การดำรงอยู่ของประชาชน ไม่ให้แง่มุมทางการศึกษาวิจัยที่ปฏิบัติได้จริงอะไรเลย หรือการที่ วิลลอบบี้ (Willoughby, 1904 ;107–108). เรียกร้องให้ผู้ที่มีความสามารถในเรื่องรัฐที่

สมควรจะเสนอข้อคิดเห็นทางการเมือง กล่าวอีกภาษาหนึ่งก็คือการมองรัฐศาสตร์ในฐานะ “วิชาการ” ได้กลายเป็น “วิชาชีพ” นั่นเอง ข้อเสนอสนับสนุนความคิดนี้ก็คือความพยายามในการตั้งองค์กรวิชาชีพในทางรัฐศาสตร์อย่างจริงจัง คือสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกัน (American Political Science Association หรือ APSA) ใน ค.ศ. 1903 ซึ่งทางสมาคมฯได้ผลิิตวารสาร American Political Science Review (APSR) ขึ้นในอีก 3 ปีต่อมา (ASPA, Online Source). ซึ่งถือเป็นการกระจายวาทกรรมสถาปนาว่าด้วยกรอบการศึกษาการเมืองข้างต้น เพราะการถือกำเนิดของสมาคมฯ และวารสารดังกล่าวถือเป็นการลงหลักปักฐาน และให้ที่ทางในวงวิชาการกับการศึกษาการเมืองในเวลานั้นในฐานะขององค์ความรู้ที่เป็นวิชาชีพอันชอบธรรม ยึดโยงโครงข่ายความจริงว่าด้วยการเมืองของคนเหล่านี้ไว้ด้วยกันผ่านการสร้างความต้องการ เป้าหมายและ ระเบียบวิธีในการศึกษาการเมืองให้กับ “นักวิทยาศาสตร์ทางการเมือง (political scientist)” ทั้งที่อยู่ในระบบและนอกระบบมหาวิทยาลัย (Duval, 1998 : Online Source). อย่างไรก็ตามแม้จะมีการตั้งสมาคมรัฐศาสตร์อเมริกันขึ้นมาเพื่อสร้างงานวิจัยที่เป็นวิทยาศาสตร์ในแนวนิยมของยุคสมัยใหม่ก็ตาม แต่รัฐศาสตร์ก็ยังคงถูกวิพากษ์บนเรื่องเดิมๆนั้นคือยังไม่มีความเป็นวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ (Crick, ibid : 94). เบนท์ลีย์จึงพยายามนำเสนอเครื่องมือในการศึกษาการเมืองในเชิงประจักษ์ โดยเสนอนักรัฐศาสตร์ควรจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจปรากฏการณ์การเมืองในปัจจุบันว่า “กำลังเกิดอะไรขึ้น” และ “กำลังแสดงอะไรออกมาให้เห็น” มากกว่าที่จะทำความเข้าใจผ่านทฤษฎีโบราณ และการที่วิธีการแบบประเพณีนิยมมักนิยมศึกษาแต่ผู้ปกครองทั้งในเรื่องความคิด แนวทาง วิธีชีวิต ฯลฯ นักรัฐศาสตร์ก็จะมองเห็นเพียงแต่ผู้ปกครอง แต่จะไม่เห็นสภาพการเมืองที่เป็นจริง เพราะประเพณีนิยมจะมองไม่เห็นพลเมืองที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายนั้น เบนท์ลีย์จึงเสนอให้ศึกษา “มหิมาชน” ซึ่งเขาเชื่อว่าเป็นปรากฏการณ์ที่ “กำลังเกิดขึ้นจริงของการเมืองการปกครอง (something doing government)” ที่ไม่ได้ศึกษาจากมุมมองหรือทัศนคติของคนเพียงคนเดียว แต่ต้องศึกษาทัศนคติระดับกลุ่มเพื่อจะนำมาสร้างสมมติฐานของการศึกษา ผ่านการเก็บข้อมูลวัตถุดิบให้มากที่สุด วัตถุดิบที่น้อยเท่าไรก็ยิ่งทำให้สมมติฐานมีความอ่อนแอมากขึ้นเท่านั้น (Bentley, 1908, 162 - 177).

3. การเมืองในสฤลความคิดแบบพฤติกรรมนิยม : พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนรอบการศึกษาการเมืองคือการวัดค่า “ปรากฏการณ์ของพฤติกรรมทางการเมืองของประชาชน” ทำให้แนวนิยมในงานศึกษาของนักรัฐศาสตร์ในช่วงนี้ค่อยๆขยับเข้าสู่แนวคิดตระกูลปฏิฐานนิยม (positivism) ที่ให้ความสำคัญอย่างยิ่งยวดต่อข้อมูลเชิงประจักษ์ (Crick, ibid : 95). และนำไปสู่จุดแยกขาดที่ให้อำเนิดสฤลพฤติกรรมนิยมอย่างชัดเจนต่อมา สิ่งทีกระตุ้นการแยกขาดดังกล่าว ส่วนหนึ่งคือสภาพสังคมการเมืองอเมริกันช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง ราว ค.ศ. 1918 ที่นักรัฐศาสตร์ได้รับการคาดหวังว่าจะสามารถสร้างคำอธิบายให้กับความหวาดระแวงในสภาวะวิกฤติของประชาธิปไตยของสังคมอเมริกัน ทว่าเอาเข้าจริงในช่วงเวลานั้นการเมืองอเมริกันกลับถูกอธิบายโดยนักข่าวที่ซัดคัยความพอนพะของการเมืองอเมริกัน และคำอธิบายต่างๆเหล่านั้นกลับถูกยอมรับในวงกว้างมากกว่าคำอธิบายทางวิชาการของนักรัฐศาสตร์ ทั้งๆทีคำอธิบายแบบนี้ก็ไม่ได้ให้คำอธิบายหรือการวิเคราะห์ความหวังต่อการพัฒนาประชาธิปไตยเลย ในขณะที่เวลานั้นนักรัฐศาสตร์จำนวนมากก็เลือกที่จะมีวิชาชีพทำงานให้กับรัฐเพื่อตอบสนองให้กับการสร้างความปลอดภัยให้กับการเข้าร่วม

สงครามโลกครั้งที่ 1 ของสหรัฐอเมริกา สร้างโฆษณาชวนเชื่อ และขับเคลื่อนแนวคิดที่รัฐต้องการแต่ไม่มีการสร้างคำอธิบายในสงครามที่เกิดขึ้นในยุโรปเพราะนักรัฐศาสตร์ได้เริ่มละทิ้งสกุลประเพณีนิยมไปแล้ว ทั้งการที่การเมืองภาคปฏิบัติของสหรัฐอเมริกาจึงถูกวิจารณ์ว่าล้าสมัย และไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับความสามารถในการชักจูงคนของ มุสโซลินี ในอิตาลี และ เลนิน ในโซเวียต จนเกิดความเสื่อมศรัทธาให้กับสังคมเสรีนิยมประชาธิปไตยอเมริกันโดยที่นักรัฐศาสตร์ไม่มีคำอธิบายที่ชัดเจนว่าทำไมการบริหารจัดการสาธารณะในอิตาลีภายใต้แนวคิดภาควิชา-สังคมนิยม (corporatism) ที่ทำให้มุสโซลินีสามารถควบคุมรวบรวมนักการเมืองในอิตาลีให้เป็นหนึ่ง เกิดประสิทธิภาพในการจัดการแรงงานภายในประเทศเกิดขึ้นพร้อมๆ กับการยุบบทบาทความเป็นเสรีทางสถาบันขององค์กรของรัฐ การเดินรถไฟที่ตรงต่อเวลา การนัดหยุดงานเป็นศูนย์เพราะรัฐบาลและสหภาพแรงงานเข้ามาจัดการก่อนปัญหาจะบานปลายเสมอ แนวทางการแทรกแซงโดยรัฐกระจายตัวในสเปน, ฝรั่งเศส และเยอรมัน และดูเหมือนจะได้รับการยอมรับและดูมีประสิทธิภาพกว่าเสรีนิยมแบบอเมริกัน (Ross, 1979 ; 83 – 84).

ในที่สุดก็ช่วงทศวรรษที่ 1920 ก็กลายเป็นจุดกำเนิดที่ชัดเจนของสกุลพฤติกรรมศาสตร์ โดยช่วงดังกล่าวนักรัฐศาสตร์มีการหยิบยืมเอาระเบียบวิธีแบบวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะจิตวิทยาและสถิติเข้ามาศึกษาการเมือง โดยอิทธิพลทางความคิดที่สำคัญคือการที่ เมอร์เรียม (Merriam, 1903 : 216, 334-348) เสนอกรอบการศึกษาการเมืองที่เรียกว่า “พฤติกรรมทางการเมือง (political behavior)” โดยให้ความสำคัญกับระเบียบวิธีทางวิทยาศาสตร์ที่เป็นวิทยาศาสตร์ธรรมชาติที่สุดนั่นคือคณิตศาสตร์ โดยไม่จำเป็นต้องมีกรอบทางทฤษฎีมากำหนด สถิติเป็นเครื่องมือสำคัญในกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม หรือในส่วนที่ต้องการจะวิเคราะห์อย่างเฉพาะเจาะจง และใช้อธิบายพฤติกรรมของประชาชนต่อผลกระทบของนโยบายสาธารณะ (Dahl, 1992 : 875, Torgerson in Fisher, et.al., 2007 : 15.)

4. ข้อวิพากษ์ต่อการเมืองในสกุลความคิดแบบพฤติกรรมนิยม : ข้อมูลสถิติที่ไร้องค์ความรู้ใหม่ๆ แม้สกุลพฤติกรรมศาสตร์จะสร้างกรอบการศึกษาการเมืองใหม่ดังกล่าวข้างต้น แต่กลับสร้างข้อวิพากษ์ว่าทำให้ “การเมืองมิใช่การเมือง (an apolitical politic)” (เจมส์ ฟาร์ร, Online Source) รวมทั้งนักรัฐศาสตร์ที่ทรงอิทธิพลคนหนึ่งคือเดวิด อีสตัน ก็วิพากษ์ว่าแม้จะมีการนำเสนอกรอบการมองการเมืองที่ครอบคลุมไปถึงวัฒนธรรมด้วยอิทธิพลทางความคิดของอัลมอนด์ (Gabriel A. Almond) (ชัยวัฒน์ คำชู และ นิธิ เนื่องจำนง, 2559 : 27). แต่วงการรัฐศาสตร์นั้นเกิดการเสื่อมถอยของทฤษฎีทางการเมืองสมัยใหม่ และเกิดปัญหาสำคัญกับวิธีการศึกษาที่ก้าวมาสู่ทางตันเนื่องจากไม่อาจสร้างมุมมองใหม่ให้กับการเมืองได้เลยซึ่งแตกต่างอย่างสิ้นเชิงกับสิ่งที่เกิดขึ้นกับการศึกษาการเมืองในสกุลประเพณีนิยม และนี่ถือว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการเสื่อมถอยของทั้งวงการรัฐศาสตร์และอุดมการณ์เสรีประชาธิปไตย เนื่องด้วยกรอบการศึกษาการเมืองแบบพฤติกรรมทางการเมืองนั้นเอาเข้าจริงกลับศึกษาแต่กลไกพรรคการเมือง โดยเฉพาะประเด็นเรื่องอิทธิพลของพรรคการเมืองที่มีต่อสภาองเกรส, กลุ่มผลประโยชน์และกลุ่มผลประโยชน์ หรือกลุ่มทางการเมืองอื่นๆ ซึ่งเป่าจากการศึกษาดังกล่าวอีสตัน (Easton, 1953 : 40-87). มั่นใจว่าเพราะได้รับอิทธิพลจากงานของ เบนท์ลีย์ที่ศึกษามติมหาชนเฮอร์ริง (Edward Pendleton Herring) ที่ศึกษาอิทธิพลของการวิ่งเต้นทางการเมือง (lobbying) ที่มีผลต่อ

การบริหารจัดการสาธารณะ และงานของ ทูรแมน (David Truman) ที่ศึกษาเรื่องพหุนิยมทางการเมือง โดยเน้นไปที่กลุ่มผลประโยชน์ ที่เน้นไปที่การเก็บข้อมูลดิบภาคสนามด้วยเทคนิควิธีการวิทยาศาสตร์ ทั้งนี้แม้จะทำให้เกิดการสร้างงานวิจัยขึ้นมาจำนวนมาก และยังยกย่องหรือที่เห็นหัวหอกสำคัญในการเผยแพร่การศึกษาแบบพหุนิยมนิยม (ไชยวัฒน์ และ นิธิ, เพิ่งอ้าง : 26). ทว่างานวิจัยพหุนิยมทางการเมืองทั้งหลายแต่ละเลเยทฤษฎีจน “หลงไหลข้อมูลเกินไป (hyper fractualism)” จนสุดท้ายงานศึกษาวิจัยทางรัฐศาสตร์ก็กลายเป็นที่สะสมของข้อมูลมากมายทว่าไม่ได้เกิดองค์ความรู้ใหม่ใดๆขึ้นมาเลย อิสตันยกคำกล่าวของ พาร์สัน (Talcott Parson) ที่ว่า “รัฐศาสตร์นั้นไม่สามารถกลายเป็นองค์ความรู้ในเชิงทฤษฎีได้ แต่เป็นเพียงที่รวมของข้อมูลพื้นๆที่นักสังคมศาสตร์จะนำไปต่อยอดเท่านั้น ความล้มเหลวนี้เพราะนักรัฐศาสตร์ปฏิเสธการมองข้อมูลต่างๆในเชิงคุณค่าแต่ไปยึดกับการตัดสินข้อมูลเชิง เหตุผลของข้อมูลเพียงด้านเดียวทั้งที่ในความเป็นจริงแล้วทั้งสองส่วนนี้ไม่สามารถแยกขาดจากกันได้ จนมองปรากฏการณ์อย่างฉาบฉวย”(Easton, 1991, Farr and Sidelman, ibid : 201 - 206).

5. การเมืองในสภุลความคิดแบบหลังพหุนิยมนิยม : สถิติทางการเมืองที่ไม่ปลอดค่านิยม งานวิจัยแบบพหุนิยมศาสตร์ยังไม่สามารถตอบปัญหาสังคมที่กำลังวิพากษ์วิจารณ์นโยบายของสหรัฐอเมริกาในยุคสงครามเย็น อาทิ การทำสงครามในเวียดนาม การสังฆฆาตอาวูธนิวเคลียร์ และการเคลื่อนไหวเพื่อสิทธิพลเมืองที่เป็นประเด็นถกเถียงในสังคมอเมริกัน ดังนั้นในองค์ประชุมย่อยของรัฐศาสตร์แนวใหม่ (The Caucus for a New Political Science) ในปี 1967 อิสตันประกาศการกำเนิดขึ้นของสภุลหลังพหุนิยมศาสตร์ขึ้น โดยเสนอให้นำค่านิยมทางทฤษฎีกลับเข้ามาร่วมศึกษาพฤติกรรมทางการเมือง และสร้างข้อเสนอทางทฤษฎีหรือตัวแบบทางการเมืองขึ้นให้ได้ (Easton, 1991 : 1052).

6. การเมืองหลังสมัยใหม่ : “การเมือง” ที่สมัยใหม่มองไม่เห็น ในทศวรรษที่ 1960 นั้น ในฝั่งยุโรป เกิดกระบวนการเคลื่อนไหวประชาธิปไตยของพลเมืองครั้งใหญ่อันเป็นผลจากเหตุการณ์พฤษภาคม 1968 ในฝรั่งเศส จนนำมาซึ่งทฤษฎีสังคมตระกูลหลังสมัยใหม่ ซึ่งอันที่จริงก็มีการพูดถึงตั้งแต่ช่วงสงครามโลกครั้งที่ 1 แต่เป็นในวงการศิลปะซึ่งมีเป้าหมายในการต่อต้านสงคราม ในทางสังคมทฤษฎีหลังสมัยใหม่วิพากษ์ภูมิปัญญาในยุคสมัยใหม่ว่าต่างแข่งขันกันนำเสนอความจริงหนึ่งเดียวทั้ง แนวคิดเสรีประชาธิปไตย และมาร์กซิสม์ ที่ต่างอ้างความก้าวหน้าแต่สุดท้ายกลายเป็นการแข่งกันสร้างความวุ่นวาย และการทำลายล้างกัน ทฤษฎีหลังสมัยใหม่จึงปฏิเสธเรื่องสัจจะสมบูรณ์สูงสุดเป็นสากล แต่เสนอว่าไม่มีศูนย์กลาง ความเป็นหนึ่งเดียว และสังคมดำรงอยู่อย่างแตกต่างหลากหลาย (diversity) ความคิดและแนวคิดใดๆทั้งหมดล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ทางอำนาจอันซับซ้อนที่มีอาจให้ความรู้ความเข้าใจได้ด้วยการเป็นกลางไม่โอนเอียง นักคิดหลังสมัยใหม่จึงมีลักษณะนักสงสัยต่อทุกความเป็นจริงที่พากันยึดถืออย่างไม่ลืมหูลืมตา (Ayleworth, 2005 : Online Source) ในด้านสังคมการเมือง การเกิดขึ้นของกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองจำนวนมาก ที่มีประเด็นในการเรียกร้องที่แตกต่างหลากหลายมากขึ้น เรียกร้องให้รัฐศาสตร์ต้องแสวงหาคำอธิบายใหม่ๆ ในภาษาแบบหลังสมัยใหม่ก็คือ นักรัฐศาสตร์ต้องแสวงหาคำอธิบายให้กับบรรดา “การเมืองของคนเล็กคนน้อย (micro politics)” ไม่ใช่อธิบายเพียงแต่ “การเมืองของคนใหญ่คนโต (macro politics)” เท่านั้นแบบที่กระทำกันใน

สกุลความคิดสมัยใหม่ (Best and Keller, *ibid.*) กล่าวในอีกภาษาหนึ่ง กรอบการศึกษาการเมืองแบบหลังสมัยใหม่ไม่เพียงแต่มองการเมืองว่าเป็นเรื่องของสถาบันทางการเมือง พฤติกรรมทางการเมือง หรือค่านิยมทางการเมือง “แบบเหมารวม” เท่านั้น หรือก็คือแม้แต่รัฐเองก็เป็นตัวสำคัญที่ทำให้ “การเมืองไม่มีความเป็นการเมือง” แต่การเมืองหลังสมัยใหม่เสนอให้วิพากษ์กรอบการศึกษาการเมืองแบบเหมารวม และให้ที่ทางกับการมองไปถึงการเรียกร้องอำนาจของภาคส่วนต่างๆ ที่แตกต่างกันของสังคม อาทิ ฟูโกต์ (Foucault, 1991:64-65). ที่เสนอว่าการเมืองคือเรื่องของความเป็นไปได้ในการแสดงอำนาจในการเปลี่ยนแปลงสังคมของกลุ่มต่างๆ ในสังคม ณ เวลานั้น ดังนั้นสำหรับฟูโกต์จึงไม่มีทฤษฎีที่อธิบายการเมืองได้ครอบคลุม หรือที่รองสิแยร์ (Rancière, 1999 : 21- 30). มองว่าการเมืองเป็นเรื่องของการพยายามต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่งความสามารถในการนำเสนอการรับรู้ของตนออกสู่สาธารณะ สังคมสมัยใหม่ถูกแบ่งออกเป็นส่วนๆ และทำให้ส่วนใดส่วนหนึ่งกลายเป็นความรู้และเบียดความรู้อื่นไปอยู่ที่ชายขอบ การเมืองจึงเป็นเรื่องของการที่ส่วนที่ไม่ถูกนับรวมว่าเป็นส่วนถูกนำกลับมามีส่วนร่วมในสังคมการเมือง (political part-taking) เป็นสภาวะการณ์ที่แต่ละส่วนมีการพบปะกัน ทั้งยังมีความเท่าเทียมในโอกาสที่จะนำเสนอการรับรู้ของตน หรือของภาคส่วนของตนได้อย่างอิสระ โดยไม่จำเป็นต้องหาข้อสรุป (consensus) แต่การเมืองเป็นเรื่องของความไม่ลงรอย (disagreement) และความไม่ลงรอยนี้เองที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นประชาธิปไตย เป็นต้น ทั้งนี้เบสต์และเคลเลอร์ (*ibid.*) สรุปว่า เป็นการยากที่จะนิยามได้อย่างชัดเจนว่าการเมืองหลังสมัยใหม่คืออะไร เพราะถ้าทำเช่นนั้นก็เป็นการขัดกับฐานจิตสำนึกของแนวคิดหลังสมัยใหม่เอง

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

หากสกุลทางความคิดในการนิยามกรอบการศึกษาการเมือง ทั้ง 3 สกุลของรัฐศาสตร์นั้นเป็นความพยายามที่จะสถาปนาความเป็นวิทยาศาสตร์ และทำให้การเมืองสามารถปฏิบัติได้จริง กรอบการศึกษาการเมืองหลังสมัยใหม่เป็นเรื่องของการปฏิเสธการสถาปนาทุกรูปแบบ แต่เป็นกรอบการศึกษา “ให้เห็น” การเมืองของคนเล็กคนน้อยที่เป็นพหุ (plurality) และการนิยมมุมมองที่หลากหลาย (multi-perspectivalism) หรือก็คือการมองให้เห็นการเมืองอัตลักษณ์ (identity politics) ไม่ว่าจะเป็น เพศสภาพ, ชาติพันธุ์, วัฒนธรรมย่อย, สิทธิในร่างกาย, ความจริง, ความรู้, ฯลฯ หรือที่เรียกรวมๆ ได้ว่า “การเมืองในชีวิตประจำวัน (politics in everyday life)” ที่รัฐศาสตร์สมัยใหม่ละเลยไปนั่นเอง ดังนั้นหากจะสรุปว่ากรอบการศึกษาการเมืองสมัยใหม่คืออะไรอาจแสดงเป็นตารางได้ดังนี้

สกุล	อิทธิพลต่อจุดแยก	วาทกรรมหลัก	วาทกรรมที่ถูกกวาด
หลัง สมัยใหม่ นิยม	- สงครามเย็น - เหตุการณ์พฤษภา'68 - วาทกรรมประชาธิปไตย ระดับประชาชน	โอกาสในการแสดงออก และ เรียกร้องสิทธิ เสรีภาพของกลุ่ม ต่างๆในสังคม ที่ไม่ได้จำกัดอยู่ที่รัฐ เท่านั้น	- ความจริงทางการเมือง เพียงหนึ่งเดียว - วิธีการเพียงหนึ่งเดียว ในการศึกษาการเมือง - อำนาจรัฐที่สมบูรณ์ เหนือพลเมืองของตน

ตารางที่ 2 สรุปผลการวิเคราะห์ทางทฤษฎีว่าด้วยการรอบการศึกษาทางการเมืองหลังสมัยใหม่

สรุป

วิทยาศาสตร์ทางการเมือง หรือรัฐศาสตร์ คือสาขาวิชาที่ศึกษาการเมืองในความหมายที่ว่า เป็นความสัมพันธ์ทางอำนาจในสังคม รัฐศาสตร์เกิดขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมอเมริกันซึ่งมีวิวัฒนาการของการแสวงหาคำอธิบายการเมืองอันจะนำไปสู่คำตอบของการเมืองในแต่ละยุคสมัย ในการศึกษาวิจัยการเมืองอาจสรุปได้ว่าอย่างน้อยจะต้องมีปัจจัย คือ กรอบในการศึกษา (scope) วิธีการศึกษา (methodology) และเป้าหมายของการศึกษา (objective) ซึ่งทั้ง 3 ปัจจัยนั้นต่างได้รับอิทธิพลจากค่านิยม, ความเชื่อ, ทัศนคติ, อุดมการณ์, ความรู้, รวมถึงความจริงชุดใดชุดหนึ่ง หรือหลายชุดอยู่เสมอ ในบทความฉบับนี้ต้องการอภิปรายเพียงในส่วนปัจจัยกรอบในการศึกษาเป็นสำคัญ ซึ่งพบว่า หากจะแยกกรอบในการมองการเมืองของวิชารัฐศาสตร์ อาจแยกย่อยได้เป็น 2 สกุลใหญ่นั้นคือ สกุลสมัยใหม่ และสกุลหลังสมัยใหม่ โดยสกุลสมัยใหม่อาจแยกได้เป็นอีก 3 สกุลคือ ประเพณีนิยม พฤติกรรมนิยม และหลังพฤติกรรมนิยม กรอบการศึกษาการเมืองแบบประเพณีนิยมนั้น เป็นกรบนิยามการเมืองว่าคือ “เจตจำนงทางการเมืองที่เป็นผลจากประวัติศาสตร์และการพัฒนาการของสถาบันทางการเมืองการปกครองที่เป็นทางการ” อันเป็นผลจากวาทกรรมต่างที่เป็นผลของสภาวะสังคมหลังสงครามกลางเมืองอเมริกัน ในขณะที่กรอบการศึกษาการเมืองแบบพฤติกรรมนิยม จะมองว่าการเมืองคือ “ทัศนคติที่มีผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของพลเมืองผู้ถูกปกครองที่กำลังเกิดขึ้นจริงจากผลกระทบจากนโยบายของรัฐ” อันเป็นผลจากความต้องการทำให้วิทยาศาสตร์ทางการเมืองเป็นวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ ที่ปฏิบัติได้จริงยิ่งกว่าแบบประเพณีนิยม และที่สำคัญเป็นผลจากวาทกรรมต่างในยุคที่สังคมอเมริกันยังต้องการข้อสรุปที่จับต้องได้ในเรื่องความมั่นคงของสถาบันทางการเมืองในยุคสมัยใหม่ แต่เมื่อสหรัฐอเมริกากลายเป็นหนึ่งในขั้วตรงข้ามในการแข่งขันสถาปนาความจริงว่าด้วยความมั่นคงทางการเมืองโลกในยุคสงครามเย็น แต่รัฐศาสตร์กลับไม่สามารถให้คำตอบที่น่าพึงพอใจให้กับสังคมในสภาวะการณ์แห่งการแข่งขันดังกล่าว กรอบการศึกษาการเมืองจึงต้องยกย่องค่านิยมประชาธิปไตยให้มากขึ้น และเน้นย้ำให้เห็นความดีที่ว่าของ “ปรากฏการณ์ทางการเมือง และค่านิยมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย” ในแบบหลังพฤติกรรมนิยม อย่างไรก็ตามกรอบการศึกษาการเมืองในสกุลสมัยใหม่ทั้ง 3 นี้ก็ไม่สามารถสร้างคำอธิบายที่ครอบคลุมให้กับปรากฏการณ์ทางการเมืองร่วมสมัยที่ยิ่งซับซ้อนและท้าทายมากขึ้นเรื่อย ๆ กรอบการศึกษา

การเมืองแบบหลังสมัยใหม่จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ถูกนำเสนอขึ้นมาแก้ไขจุดบกพร่องดังกล่าว เพื่อเปิดที่ทางให้เกิดการ “มองเห็นการเมือง” ในแง่มุมที่แตกต่างออกไปจากสายตาแบบสมัยใหม่ อย่างไรก็ตาม การที่สภาวะหลังสมัยใหม่นั้นเป็นสภาวะที่ปฏิเสธการนิยาม เป็นสภาวะของการถกเถียง เป็นสภาวะของวิธีการมากกว่าเป้าหมาย เป็นสภาวะที่ยกย่องความแตกต่างมากกว่าความเหมือน การนิยามกรอบการศึกษาการเมืองแบบหลังสมัยใหม่ถึงเป็นไปได้ยาก อย่างไรก็ตาม การที่บทความฉบับนี้พยายามที่จะใช้วิธีการศึกษาแบบหลังสมัยใหม่เข้ามาศึกษาเพื่ออธิบายความเป็นไปได้ในการนิยามกรอบการศึกษาการเมืองแบบหลังสมัยใหม่ก็คือ “โอกาสในการแสดงออก และเรียกร้องสิทธิ เสรีภาพของกลุ่มต่าง ๆ ในสังคม ที่ไม่ได้จำกัดอยู่ที่รัฐเท่านั้น” ซึ่งเป็นการนิยามการเมืองทดลองที่ยืดหยุ่นและพร้อมเปิดรับวิธีการมอง การศึกษา หรือการนำเสนอกรอบการศึกษาการเมืองใหม่ ๆ อยู่เสมอ และที่สำคัญแม้บทความฉบับนี้ไม่ได้ต้องการอธิบายประเด็นของวิธีการศึกษาการเมือง และเป้าประสงค์ของการศึกษาการเมืองของแต่ละกลุ่มความคิดก็ตาม แต่การไม่กล่าวถึงเรื่องเหล่านี้แล้วก็เป็นสิ่งที่เป็นไปได้ยาก การจะให้สรุปอย่างชัดเจนก็ดูจะเป็นการสถาปนาความรู้ที่ไร้การศึกษาวิจัยอย่างเคร่งครัดรองรับไปเสีย ดังนั้นจึงขอสรุปแต่เพียงว่า ในส่วนเป้าประสงค์ของการศึกษาการเมืองนั้น ไม่ว่าในยุคสมัยใดก็อาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสวงหาคำตอบให้กับ “ชีวิตที่ดีทางการเมือง” ส่วนวิธีการศึกษาหรือวิธีวิทยาในการได้มาซึ่งคำตอบดังกล่าวนั้นก็แตกต่างกันไปตามความจริงที่แต่ละกลุ่มสถาปนาขึ้นมา หากตอบด้วยสำนวนแบบหลังสมัยใหม่ก็คือ ชีวิตที่ดีทางการเมืองไม่ได้มีเพียงหนึ่งเดียวฉันใด วิธีการหาคำตอบให้กับชีวิตที่ดีที่วากก็ไม่ได้มีเพียงหนึ่งเดียวฉันนั้นเช่นกัน

บรรณานุกรม

- เจมส์ ฟาร์. (เขียน). Remembering the Revolution : Behavioralism in American Political Science.ราม โชติคุต (แปล สรุปและเรียบเรียงใหม่). เข้าถึงได้จาก <http://www.pol.ru.ac.th/index.php/component/content/2012?view=archive&month=07&Itemid=35&lang=th>. เมื่อ 7 เม.ย. 2559.
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2555). สัญวิทยา, โครงสร้างนิยม, หลังโครงสร้างนิยมกับการศึกษารัฐศาสตร์. กรุงเทพฯ : วิชาษา.
- ไชยวัฒน์ คำชู และ นิธิ เนื่องจำนง. (2559). การเมืองเปรียบเทียบ : ทฤษฎี แนวคิด และกรณีศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- Aylesworth, Gary. (2010, Feb 16), “Postmodernism,”. in Stanford Encyclopedia of Philosophy (last edited on Sep 30, 2005), Cited by <http://plato.stanford.edu/entries/postmodernism/>. on April 7, 2016.
- Bentley, Arthur F. (1908). The Process of Government : The Study on Pressure. Chicago: The University of Chicago Press.

- Best, Steven and Douglas Kellner, "Postmodern Politics and the Battle for the Future,". Cited by <http://uta.edu/huma/illuminations/kell28.htm>. on April 7, 2016.
- Burgess, John W. (1890). **Political science and comparative constitutional law Vol. 1 Sovereign and Liberty**. New York: Baker and Taylor Company.
- Crick, Bernard. (1965). **The American Science of Politics**. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.
- Dahl, Robert A. (1992), "The behavioral approach in political science: Epitaph for a monument to a successful protest,". in Bernard Susser (Ed.). **Approaches to the study of politics**. New York: Macmillan., pp. 27 – 46.
- _____. (1957), "The Concept of Power," in **Behavioral Science** 2(3), pp. 201–215.
- Dryzek, John S., and Stephen T. Leonard. (1988), "History and discipline in political science", in **American Political Science Review** 82, pp. 1245 - 1260.
- Duval, Tim. (1998). "The Discipline's Community: The Effects of Method and Market on Research Relevance,". Paper presented at the annual meeting of the American Political Science Association, September 1998. Cited by: <http://www.cddc.vt.edu/tps/e-print/apsa98.htm>
- Easton, David. (1992), "The current meaning of behavioralism," in Bernard Susser (ed.). **Approaches to the study of politics**. New York: Macmillan.
- Farr, James and Raymond Seidelman. (eds.). (1993). **Discipline and History: Political Science in the United States**. Ann Arbor: University of Michigan Press.
- Farr, James. (1991), "Political Science and the State,". in Joanne Brown and David van Keuren, (eds.). **The Estate of Social Knowledge**. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Foucault, Michel. (1978). **History of Sexuality Volume 1 : The Introduction**. Robert Hurley (trans.). Harmondsworth : Penguin.
- _____. (1980), "Two Lecture,". in Colin Gordon. (ed.). **Power/Knowledge**. Brighton: Harvester.
- _____. (1991). **Discipline and Punishment : The Birth of The Prison**. Alan Sheridan. (trans). London : Penguin.

- _____. (2003). *Society Must Be Defended : Lectures at the Collège de France*, 1975-1976. David Macey. (trans.). New York: Picador.
- Goodnow, Frank J. (1900). *Politics and Administration: A Study in Government*. London and New York: Macmillan.
- _____. (1904), "The work of the American Political Science Association", in *Proceedings of the American Political Science Association* 1, pp. 35 - 46.
- Ishiyama, John T., and Marijke Breuning. (2011). *21st Century Political Science : A Reference Handbook*. University of North Texas, California : SAGE.
- Kendall, Gavin and Gary Wickham. (1999). *Using Foucault Method*. London : SAGE.
- Lipsett, Seymour M. (1969). *Politics and the Social Sciences*. New York: Oxford University Press.
- Merriam, Charles E. (1925). *New Aspects of Politics*, Chicago: University of Chicago Press.
- _____. (1903). *A History of American Political Theories*. New York: MacMillan.
- Mills, Sara. (2003). *Michel Foucault*. New York : Routledge.
- Rancière, Jacques. *Dis-Agreement: Politics and Philosophy*. Julie Rose (trans.). London: University of Minnesota Press.
- Ross, Dorothy. (1979). "The Development of the Social Sciences,". in James Farr and Raymond Seidelman, (eds.). (1993). *Discipline and History: Political Science in the United States*. Ann Arbor: University of Michigan Press., pp. 81 – 104.
- Torgerson, Douglas. (2007). "Promoting the Policy Orientation: Lasswell in Context,". in Frank Fischer, Gerald J. Miller, and Mara S. Sidney. *Handbook of Public Policy Analysis : Theory, Politics, and Methods*. London and New York: CRC Press.
- Willoughby, Westel W. (1904). "The American Political Science Association,". in James Farr and Raymond Seidelman, (eds.). (1993). *Discipline and History: Political Science in the United States*. Ann Arbor: University of Michigan Press., pp. 59 – 62.
- Wilson, Woodrow. (1887). "The Study of Administration,". in *Political Science Quarterly* 2 (2) Jun., pp. 197 – 222.
- <http://www.apsanet.org/> [The American Political Science Association Official Website]